

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2016 roku - znak (...) - Zakład (...) II Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 11 kwietnia 2016 roku, odmówił M. K. prawa do renty rodzinnej, powołując się na art. 68 ustawy emerytalnej. Organ rentowy podniósł, że brak jest podstaw do kontynuowania wypłaty renty rodzinnej dla osoby, która ukończyła 25 lat na ostatnim roku studiów, ale będzie ostatni rok studiów powtarzała. ZUS wskazał, że zgodnie z zaświadczeniem z dnia 18 września 2015 roku z Politechniki (...) ubezpieczony został skierowany na powtarzanie 3 semestru w dniu 8 września 2015 roku, po czym od 1 marca 2016 roku skierowano go ponownie na powtarzanie tego samego semestru.

/decyzja - k. 148 akt ZUS/

Odwołanie od ww. decyzji w dniu 24 maja 2016 roku złożył ubezpieczony M. K.. Wskazał, że w dniu 17 kwietnia 2016 roku ukończył 25 lat i jest na ostatnim roku studiów magisterskich. Podniósł, że art. 68 ustawy emerytalnej nie pozbawia prawa do renty rodzinnej osób powtarzających semestr.

/odwołanie - k. 2 - 3/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 3 czerwca 2016 roku organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji. ZUS podniósł, że regulacja zawarta w art. 68 ustawy emerytalnej nie poddaje się wykładni rozszerzającej i oznacza prawo do przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej do zakończenia ostatniego roku studiów, na którym uprawniony ukończył 25 lat, a nie do ukończenia studiów wyższych bez względu na wiek.

/odpowiedź na odwołanie - k. 6 - 6 verte/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Wnioskodawca poparł odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/e-protokół z dnia 21 lutego 2017 roku - 00:00:44 - 00:00:57 - płyta - k. 26; e-protokół z dnia 4 kwietnia 2017 roku - 00:00:52-00:02:03 - płyta - k. 58/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. K. urodził się w dniu (...).

Ubezpieczony pobierał rentę rodzinną od dnia 1 września 2007 roku, tj. od dnia śmierci ojca.

/okoliczność bezsporna; a nadto: decyzja - k. 59 akt ZUS/

Ubezpieczony w 2010 roku rozpoczął studia na Wydziale (...) Procesowej i Ochrony S. na kierunku (...).

/okoliczność bezsporna; a nadto: decyzja - k. 104 akt ZUS, zaświadczenie - k. 110 akt ZUS/

Od dnia 8 marca 2014 roku ubezpieczony kontynuował stacjonarne studia drugiego stopnia na kierunku: inżynieria środowiska, gdzie nauka trwa 1,5 roku. M. K. powinien był zakończyć naukę w 2015. W dniu 8 września 2015 roku został skierowany na powtarzanie 3 semestru.

/okoliczności bezsporne, a nadto: zaświadczenia - k. 127, 130 i 133 akt ZUS/

W dniu 1 marca 2016 roku ponownie został skierowany na powtarzanie 3 semestru.

/okoliczność bezsporna, a nadto: zaświadczenie - k. 142 akt ZUS/

Ubezpieczony ukończył studia na kierunku inżynieria środowiska w dniu 12 października 2016 roku, uzyskując tytułu magistra inżyniera.

/okoliczność bezsporna, a nadto: zaświadczenie - k. 23/

Zgodnie z Regulaminem Studiów na Politechnice (...) ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego.

/okoliczność bezsporna, a nadto: regulamin - k. 35; statut - k. 36 - 48/

Tak ustalony stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami. Szczegółowych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w tym na podstawie powołanych dokumentów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.

Do renty rodzinnej uprawnieni są m. in. dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione (art. 67 ust. 1 pkt 1).

Jak dalej stanowi art. 68 ust. 1 i 2 powołanej ustawy dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów (ust. 2).

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było, czy prawo do renty rodzinnej przysługuje M. K. do zakończenia studiów, mimo powtarzania ostatniego semestru studiów.

Istota renty rodzinnej służącej dziecku zmarłego ubezpieczonego sprowadza się do zapewnienia mu świadczenia umożliwiającego kontynuację nauki w celu uzyskania zdolności do samodzielnego utrzymania (tak też Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 3 września 2014 r., sygn. akt III AUa 1972/13, LEX nr 1506643).

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że ubezpieczony zakończył naukę na Politechnice (...) w dniu 12 października 2016 roku, uzyskując tytułu magistra inżyniera. Nie ulega również wątpliwości, że ubezpieczony dwukrotnie powtarzał ostatni semestr studiów. Gdyby M. K. nie powtarzał semestru, planowo ukończyłby naukę w 2015 roku. Wiek 25 lat ubezpieczony ukończył zaś w dniu 17 kwietnia 2016 roku.

Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą przepisy o rencie rodzinnej nie uzależniają prawa do tego świadczenia od systematyczności nauki, jej pozytywnych rezultatów, ewentualnego powtarzania semestrów. Ograniczenia dotyczą jedynie wieku oraz konieczności kontynuowania nauki (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 marca 2005 roku, sygn. III AUa 702/04, R. 2005, nr 6). Podobne stanowisko zajął też Sąd Apelacyjny w Łodzi (III AUa 351/12, LEX nr 1223384). Prawo do renty rodzinnej jest związane przede wszystkim z posiadaniem statusu ucznia lub studenta. Status ten jest pojęciem formalnym. Powstaje przez wpisanie na listę uczniów lub studentów, a ustaje przez skreślenie z niej lub ukończenie szkoły.

Choć w orzecnictwie wskazywano również na negatywne zjawisko tzw. pozorowania nauki, polegające na przedłużaniu nauki jedynie w celu podtrzymania uprawnień rentowych (vide wyroki SA w Katowicach z dnia 6 grudnia 2011 r., III AUa 569/11, LEX nr 1171268 czy SA w Ł. z dnia 20 maja 2013 r., III AUa 542/13, LEX nr 1321964; a także wyroki SN: z dnia 5 lipca 2012 r., I UK 65/12, LEX nr 1231467; z dnia 3 sierpnia 2012 r., I UK 96/12, LEX nr 1226829; z dnia 19 lutego 2013 r., I UK 471/12, LEX nr 1308053), to jednak w rozpoznawanej sprawie nie ma wątpliwości, że ubezpieczony faktycznie uczył się na Politechnice (...), czego efektem jest ukończenie przez niego studiów w wieku 25 lat.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 kwietnia 2006 roku (sygn. akt II UK 174/05 OSNPUSiSP 2007, nr 7-8, poz. 107) jednoznacznie stwierdził, że prawo do pobierania renty rodzinnej ulega przedłużeniu do zakończenia ostatniego roku akademickiego, na którym uprawniony ukończył 25 rok życia, bez względu na to, czy rok ten powtarza, czy odbywa na nim studia po raz pierwszy. Stanowisko takie zajął również SA w G. w wyroku z dnia 13 grudnia 2007 roku (III AUa 262/07, POSAG 2008, nr 1).

Sąd w pełni podziela przytoczone powyżej rozważania. Wnioskodawca ukończył studia z dniem złożenia egzaminu dyplomowego. Zapis w Regulaminie Studiów Politechniki (...) zgodny jest z art. 167 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1842 ze zm.).

Podsumowując, nie ma żadnych wątpliwości, że wnioskodawca spełnił wszelkie przesłanki określone w art. 68 ust. 2 ustawy rentowej. M. K. ukończył 25 lat na ostatnim roku studiów, a zatem prawo do renty rodzinnej powinno zostać wydłużone do zakończenia tego roku studiów. Okoliczność powtarzania ostatniego semestru studiów nie ma w tej sytuacji żadnego znaczenia.

Mając powyższe na względzie Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy M. K. prawo do wypłaty renty rodzinnej.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego z pouczeniem o apelacji.

Dnia 22 maja 2017 roku